

Teme și bibliografie orientativă

I. Dreptul mediului și dreptul noilor tehnologii

Coordonator: prof. univ. dr. Mircea Duțu

1. Cadrul juridic unional-european și de drept internațional privind inteligența artificială

- A. Bensamoun, G. Loiseau, *Droit de l'intelligence artificielle*, 2e edition, LGDJ, Paris, 2022;
- M. Duțu, *Despre premisele, dezvoltările și perspectivele unui drept al inteligenței artificiale*, „Pandectele Române” nr. 2/2024, p. 17-47;
- B. Barraud, *Humanisme et intelligence artificielle*, Ed. L'Harmattan, Paris, 2022, p/ 491-511; 552-574;
- L. Grynbaum, C. Le Goffic, L. Morlet, L. Pailler, *Droit des activités numériques*, 2e edition, Ed. Dalloz, Paris, 2023;
- C. Castets-Renard and J. Eynard, *Artificial intelligence law : between sectoral rules and comprehensive regime*, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2023;
- Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a unor regulamente;
- Convenția-cadru a Consiliului Europei privind inteligența artificială și drepturile omului, democrația și statul de drept (mai 2024).

2. Dreptul UE al responsabilității societale. Privire specială asupra diligenței necesare a întreprinderilor în materie de durabilitate

- P. Serrand, W. Zagorski, P. Szwed, L. Helinska, *La durabilité saisie par le droit*, Ed. Mare & Martin, Paris, 2023, p. 87-100; 117-130;
- A. Quiquerez, I. Randrianirina, J. Piotraut, M. Cannarsa (dir.), *Droit des affaires et intelligence artificielle. Diagnostic et prospective*, Ed. Mare & Martin, Paris, 2023, p. 121-131; 141-161; 313-317;
- A. Ioannidou, *La directive sur le devoir de vigilance des entreprises en matière de durabilité: simple compromis ou révolution juridique?*, „Revue Juridique de l'environnement”, nr. 680 juillet-aout 2024, p. 421-426;
- Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și a Regulamentului (UE) 2023/2859.

II. Dreptul muncii și securității sociale

Coordonator: prof. univ. dr. Alexandru Țiclea

1. Impactul noilor tehnologii asupra relațiilor de muncă și a dreptului muncii

- Al. Țiclea, *Tratat teoretic și practic de dreptul muncii*, Ed. Universul Juridic, București, 2023;
- A. Bensamoun, G. Loiseau, *Droit de l'intelligence artificielle*, 2e edition, LGDJ, Paris, 2022;
- L. Grynbaum, C. Le Goffic, L. Morlet, L. Pailler, *Droit des activités numériques*, 2e edition, Ed. Dalloz, Paris, 2023;
- C. Castets-Renard and J. Eynard, *Artificial intelligence law : between sectoral rules and comprehensive regime*, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2023;
- C. Wouters, *Artificial Intelligence (AI) and International Labour Laws*, în: K. Nadakavukaren Schefer, Th. Cottier (coord.), „Elgar Encyclopedia of International Economic Law”, Edward Elgar Publishing, Northampton, 2024;
- C. Lemoine, *La transformation numérique et ses impacts sur les professions: Vers une nouvelle organisation du travail?*, în „Travail et Emploi”, p. 83-101, 2021;
- Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a unor regulamente.

2. Probleme noi ale armonizării dreptului român al muncii și securității sociale cu dreptul UE

- Al. Țiclea, *Tratat teoretic și practic de dreptul muncii*, Ed. Universul Juridic, București, 2023;
- A. Popescu, *Dreptul internațional și european a muncii*, ed. a II-a, Ch Beck, București, 2008;
- R. Popescu, *Dreptul european al muncii*, ed. a III-a, Ed. Hamagiu, București, 2022;
- B. Teyssié, *Droit européen du travail*, 6e édition, Ed. Lexis Nexis, Paris, 2019;
- S. Robin-Olivier, *Manuel de droit européen du travail*, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2016.

3. Dinamica socială și evoluția dreptului muncii

- Al. Țiclea, *Tratat teoretic și practic de dreptul muncii*, Ed. Universul Juridic, București, 2023;
- D. Țop, *Tratat de dreptul muncii*, ed. a IV-a, Ed. Universul Juridic, București, 2022;
- C. Gîlcă, *Noi teorii în dreptul muncii*, Editura Rosetti, București, 2012;
- J.-P. Tonneau, V.-A. Chappe, *Le droit du travail en sociologie*, Ed. Presses de l'Ecole des Mines, Paris, 2022;
- J.-P. Le Crom, *Les acteurs de l'histoire du droit du travail*, Presses Universitaires de Rennes, 2005;
- J. Whittle, Th. Lambrecht (coord.), *Labour Laws in Preindustrial Europe*, Boydell Press, Suffolk, 2023;
- Al. Țiclea, *Evoluția legislației muncii în spațiul românesc*, în „Dreptul”, nr. 4/2021, p. 50-71.

III. Drept penal

Coordonator: prof. univ. dr. Petre Buneci

1. Mijloace de drept penal pentru protecția mediului și a climei

- P. Buneci, B. Buneci, I. Pascu, *Drept penal. Partea specială*, Ed. Hamangiu, București, 2017;
- C-tin. Mitrache, C. Mitrache, *Drept penal român. Partea generală*, ediția a V-a, Ed. Universul Juridic, București, 2023;
- M. Duțu, *Introducere în dreptul penal al mediului*, Ed. Hamangiu, București, 2013;
- M. Duțu, *Dreptul mediului și al climei. Volumul I. Partea generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2022;
- A. C. Favre (coord.), *Droit pénal de l'environnement. Quelle consécration?*, Ed. Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel, 2022;
- M. Lobé-Lobas, *Droit pénal de l'environnement*, Ed. Ellipses, Paris, 2023.

2. Dreptul penal în era noilor tehnologii

- P. Buneci, B. Buneci, I. Pascu, *Drept penal. Partea specială*, Ed. Hamangiu, București, 2017;
- C-tin. Mitrache, C. Mitrache, *Drept penal român. Partea generală*, ediția a V-a, Ed. Universul Juridic, București, 2023;
- A. Bensamoun, G. Loiseau, *Droit de l'intelligence artificielle*, 2e edition, LGDJ, Paris, 2022;
- L. Grynbaum, C. Le Goffic, L. Morlet, L. Pailler, *Droit des activités numériques*, 2e edition, Ed. Dalloz, Paris, 2023;
- C. Castets-Renard and J. Eynard, *Artificial intelligence law : between sectoral rules and comprehensive regime*, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2023;
- L. Ellyson, *La responsabilité criminelle et l'intelligence artificielle : quelques pistes de réflexion*, în „Les Cahiers de propriété intellectuelle”, vol. 30, nr. 3, 2018, Ed. Yvon Blais, Montréal;
- Ch. Rigano, *Using Artificial Intelligence to Address Criminal Justice Needs*, NIJ Journal 280, ianuarie 2019;
- B. Custers, *AI in Criminal Law: An Overview of AI Applications in Substantive and Procedural Criminal Law*, în: B.H.M. Custers & E. Fosch Villaronga (coord.) „Law and Artificial Intelligence”, Heidelberg: Springer, 2022, p. 205-223;
- P. Buneci, B. Buneci, *Utilizarea inteligenței artificiale în materie penală*, în „Dreptul” nr. 1/2020;
- Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a unor regulamente.

3. Noutăți în dreptul execuțional penal

- Codul penal
- Codul de procedură penală
- Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

- Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal
- Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală
- Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 132 din 21 mai 2016.
- Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană
- Decizia-cadru 2008/947/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești și al deciziilor de probațiune în vederea supravegherii măsurilor de probațiune și a sancțiunilor alternative
- Convenția europeană a Drepturilor Omului
- Mihail Udroui (coord.) și alții, *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, Ediția 4, Editura C.H.Beck, 2024
- Gheorghită Mateut, *Procedura penală. Partea specială*, Ed. Universul Juridic, 2024.
- Andrei Claudiu Rus, *Recunoasterea si punerea in executare in Romania a hotararilor pronuntate in U.E prin care au fost aplicate pedepse privative de libertate*, Ed. Hamangiu, 2024.
- Mihai Dunea, *Drept executional penal*, Ed. Hamangiu, 2024
- Andrei-Dorin Bancila, *Drept execuțional penal. Curs universitar*, Editura Universul Juridic, 2023.
- Flaviu Ciopec, *Drept executional penal*, Editura C.H. Beck, 2022
- Ioan-Mircea David, Lamy-Diana Haratau, Ioan Chis, Constantin Marc Neagu, *Teorie si practica executional penala*, Editura Hamangiu, 2022
- Ioan Chis , Alexandru Bogdan Chis, *Executarea sanctiunilor penale*, editia a II-a, revazuta si adaugita, Editura Universul Juridic, 2021.
- William Brinza, *Drept executional penal. Legea nr. 254/2013. Comentarii si jurisprudenta*, Editura Universul Juridic, 2015.
- Ioan Chis, *Drept executional penal. Istoria închisorilor românești . Legislatia închisorilor din feudalism pâna în anul 1989. Executarea pedepselor privative de libertate*, Editura Universul Juridic, 2013.